

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2011–2014

Sisällys

I	Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toiminnan lähtökohdat ja tavoitteet	2
II	Toimintaympäristö	3
III	Toimintasuunnitelma 2011–2014	5
	Suomen ja ruotsin kielen huolto	5
	Suomen ja ruotsin kielen tutkimus	7
	Vähemmistökielten tutkimus ja huolto	10
	Tietohuolto	12
IV	Henkilöstö	14
V	Kehittämishankkeet	15
VI	Voimavarat	15

I Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toiminnan lähtökohdat ja tavoitteet

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus (Kotus) on Helsingissä toimiva opetusministeriön alainen kielentutkimus- ja asiantuntijalaitos, joka on perustettu vuonna 1976.

Toiminta-ajatus

Kotus on kielitieteellinen tutkimuslaitos, jonka toiminta-ajatuksena on lisätä tietoa kotimaisista kielistä ja niiden asemasta kulttuurissa ja yhteiskunnassa sekä näin luoda edellytyksiä kielelliselle tasa-arvolle Suomessa.

Arvot

Toiminnan lähtökohtana on kielen merkittävyys yksilön elämässä ja yhteiskunnassa. Kotus tarkastelee kieltä tutkimuksellisesta näkökulmasta ja tuottaa siitä luotettavaa tietoa. Sen toiminta on pitkäjänteistä ja vastuullista, ja se suhtautuu ympäristöönsä aloitteellisesti ja yhteistyöhakuisesti.

Visio

Tutkimuskeskus on tunnettu, perinteisiin nojaava ja uutta luova tutkimus- ja asiantuntijalaitos. Se seuraa aktiivisesti kielen kehitystä ja osallistuu kielipoliittiseen keskusteluun.

Toiminnan keskeiset lohkot

Kotus keskittyy työssään seuraaviin lohkoihin

- korostaa ohjelmaansa kuuluvien kielten ja ylipäättään äidinkielten merkitystä, vaikuttaa kielipolitiikkaan yhteiskunnan eri aloilla ja edistää sitä, että suomen, ruotsin ja vähemmistökielten asema ja käyttöala vähintäänkin säilyvät ennallaan
- huoltaa ja tutkii ohjelmaansa kuuluvia kieliä ja vahvistaa kansalaisten kielitietoisuutta kielenhuollon, tutkimustiedon ja koulutuksen avulla
- tutkii viranomaisten ja kansalaisten välistä vuorovaikutusta sekä kielen vaihtelua ja kehityssuuntia
- laatii kieliyhteisön kannalta tärkeitä nykykielen sanakirjoja ja historiallisia sanakirjoja
- tarjoaa laajoja kieliaineistojaan siten, että kansalaisilla ja tiedeyhteisöllä on helposti saatavilla oman kielen ja kulttuurin kannalta keskeistä kielitietoa.

Kotuksen erityisenä tavoitteena on, että Suomessa tehdään suunnitelmakaudella muiden Pohjoismaiden tapaan valtion kielipoliittinen ohjelma. Ohjelmassa käsiteltäisiin kokonaisvaltaisesti Suomen kielioloja ja eri kieliryhmien tarvitsemia toimenpiteitä. Siinä hyödynnettäisiin vuonna 2009 valmistunutta suomen kielen toimintaohjelmaa, vuonna 2003 ilmestynyttä ruotsin kielen toimintaohjelmaa, vuonna 2009 julkaistua romanikielen toimintaohjelmaa ja tekeillä olevaa viittomakielen toimintaohjelmaa.

Toiminnan yleisenä lähtökohtana suunnitelmakaudella on vuoden 2009 aikana valmistuvan Kotus-työryhmän linjaukset ja opetusministeriön tulevat päätökset Kotuksen toiminnan järjestämiseksi. Näihin ratkaisuihin pohjautuvat Kotuksen tulevan strategian suuntaviivat ja toimeenpano. Alallaan ainoana valtion tutkimuslaitoksena Kotus pyrkii mahdollisimman monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti huolehtimaan ohjelmaansa kuuluvien kielten huollosta ja tutkimuksesta. Joka tapauksessa keskeisiä kehittämisen kohteita ovat muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin vastaaminen, tunnettuuden lisääminen sekä yhteistyön syventäminen eri toimijoiden kanssa.

II Toimintaympäristö

Kansainväliset muutokset sekä suomalaisen yhteiskunnan ja työelämän muutokset vaikuttavat myös kielentutkimuksen sisältöihin ja alalla toimivan tutkimus- ja asiantuntijalaitoksen suuntauksiin. On etsittävä vastauksia uusiin kysymyksiin, arvioitava aikaisemmin asetettuja tavoitteita nykyajan vaatimusten valossa ja määriteltävä, millainen toiminta on kansalaisten ja yhteiskunnan kannalta tärkeää. Vaikka Kotuksen työ kohdistuu Suomen kansalliskieliin, suomeen ja ruotsiin, ja eräisiin muihin Suomessa puhuttaviin kieliin, työtä tehdään kansainvälisen tiedeyhteisön osana.

Globalisaatio ja monikansallinen yritystoiminta sekä tiedeyhteisön kansainvälistyminen ja tieteelliset julkaisukriteerit ovat vahvistaneet englannin asemaa. Samaan aikaan Suomessa niin kuin monissa muissakin kieliyhteisöissä nähdään oman kielen rooli uudessa valossa, osana suurempaa kokonaisuutta, ja tietoisuus kielten moninaisuudesta on vahvistunut. Yhä useammassa ammattissa tarvitaan suomen ja ruotsin kielen sekä muiden kielten hyvää suullista ja kirjallista taitoa. Kielenkäyttäjän on kyettävä tuottamaan ja ymmärtämään erilaisia tekstejä ja arvioimaan kieltä ja sen merkitystä monissa tilanteissa. Kotus toimii sen hyväksi, että tietoisuus kielestä ja sen kehityspiirteistä sekä siitä, miten kieli toimii ja miten sitä käytetään, vahvistuu kaikenikäisten keskuudessa. Kotus edistää toiminnallaan suomalaisen kulttuurin merkityksen ymmärtämistä ja huolehtii osaltaan kielellisen kulttuuriperinnön siirtämisestä tuleville polville. Tätä työtä viitoittavat myös viime vuosina valmistuneet ja tekeillä olevat suomen ja ruotsin kielen toimintaohjelmat sekä eri vähemmistökieliä koskevat ohjelmat.

Yhteiskunta on muuttumassa myös kielellisesti monimuotoisemmaksi, ja tämä tuo Kotukselle uusia haasteita. Monikielistyvässä yhteiskunnassa on huolehdittava oikeudesta omaan äidinkieleen ja mahdollisuudesta oppia valtakieli. Suunnitelmakaudella –on siten otettava kantaa siihen, mikä on Kotuksen kaltaisen laitoksen rooli ja työala nyky-yhteiskunnassa ja miten parhaiten pidetään huoli Suomen yhteiskunnan vastuulle kuuluvista kansalliskielten ja muiden kielten tutkimusta ja huoltoa koskevista tehtävistä.

Moderni yhteiskunta rakentuu erilaisten järjestelmien varaan, jotka yksilön on tunnettava suoriutuakseen yhteiskunnan jäsenyydestä, tunteakseen omat oikeutensa ja velvollisuutensa sekä kyetäkseen toimimaan arjessa. Viranomaisten toiminta koskettaa jokaisen elämää, ja kaikissa elämän vaiheissa yksilön on ymmärrettävä viranomaisten viestintää. Siten jokaisen yksilön, oli hänen kielitaustansa, ikänsä tai koulutuksensa mikä tahansa, tulee saada tarvitsemaansa palvelua ymmärrettävällä kielellä.

Vuorovaikutustavat ja -kanavat ovat lisääntyneet, ja työn luonne on muuttunut: suunnittelun ja raportoinnin määrä on lisääntynyt kaikissa tehtävissä. Elämän teknistymisen on johtanut myös kielenkäytön teknistymiseen ja sähköisen viestinnän lisääntymiseen. Kotuksen työn kannalta tämä tarkoittaa sitä, että kielentutkimusta ja -huoltoa tehdään erilaisten puhuttujen ja kirjoitettujen tekstien ja eri ammattiryhmien kanssa ja kielen funktioita lähestytään useista näkökulmista, erilaisten aineistojen avulla ja monin menetelmin. Kaikella tällä työllä pyritään kirkastamaan tekstejä ja tuomaan esille tietoa erilaisten kansalaiselle tärkeiden vuorovaikutustilanteiden piirteistä ja siten lisäämään kielentuntemusta suomalaisessa yhteiskunnassa.

Sosiaaliseen hyvinvointiin kuuluu ihmisen kielellinen hyvinvointi. Monikielisyys on lisääntynyt ja lisääntyy edelleen myös Suomessa, ja yhteiskunnan velvollisuutena on huolehtia täällä asuvien kieli- ja kulttuuriryhmien tarpeista. Yhteiskunnan toimivuuden ja yksilön tasapainoisen elämän kannalta on olennaista, että monikielisessä yhteisössä jokaista ihmistä kannustetaan käyttämään omaa äidinkieltään aina, kun se on mahdollista, ja että jokaisella on tieto kieleen liittyvistä oikeuksista eri tilanteissa. Jokaiselle yksilölle on myös tärkeää ymmärtää mahdollisimman hyvin maan valtakieltä, jotta voi elää täysivaltaisena yhteiskunnan jäsenenä. Kotuksen toiminnan kannalta tämä merkitsee sitä, että vaikutetaan kaikkia kieliryhmiä koskevaan kielipolitiikkaan ja siitä päättäviin tahoihin, nostetaan esille kielen merkitystä yksilön ja yhteisön elämässä sekä mahdollisuuksien mukaan jatketaan kieliyhteisöjen tilanteen selvittämistä, esimerkiksi erilaisten kielellisten apuneuvojen tarpeen kartoittamista. Monikielisyttä tukevaa työtä tehdään sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Kotuksen toimintaedellytykset muuttuvassa toimintaympäristössä

Kotus on valtion kielitieteellinen tutkimus- ja asiantuntijalaitos. Kielenhuollossa, kulttuurisesti merkittävien sanakirjojen ja kielentutkimusaineistojen teossa Kotus on ainoa julkisen sektorin toimija Suomessa. Myös tutkimushankkeissaan Kotuksella on selvä profiili: se tuottaa tietoa viranomaisten ja kansalaisten vuorovaikutuksesta sekä tutkii pitkäjänteisesti kielen kehitystä. Sen toiminta muodostaa jatkumon, jonka kaikki osa-alueet limittyvät toisiinsa.

Vuonna 2009 on yliopistomaailmassa tehty mittavia muutoksia, joilla on vaikutusta koko tutkimusjärjestelmään. Myös tutkimuslaitoskenttää on uudistettu ja uudistetaan; ministeriöiden on määrä tehdä ehdotuksensa 31.10.2009 mennessä. Näiden ehdotusten pohjalta tutkimus- ja innovaationeuvosto kokoaa rakenteellisen kehittämisen toimenpideohjelman. Tämän lisäksi kartoitetaan valtion tutkimuslaitosten tutkimustoiminta, minkä tavoitteena on poistaa päällekkäisyyksiä ja vahvistaa tutkimuslaitosten ja yliopistojen ydintehtäviä; selvitys valmistuu vuoden 2010 aikana. Opetusministeriön asettama Kotustyöryhmä, joka tarkastelee Kotuksen toimintaa ja resursseja, jättää vuoden 2009 loppuun mennessä ehdotuksensa opetusministeriölle. Opetusministeriön tulevat ratkaisut vaikuttavat siten suunnitelmakautena Kotuksen toimintaan, mutta vielä ei ole tiedossa, millä tavoin, kuten ei myöskään se, miten koko tutkimusjärjestelmän rakenteellinen uudistaminen vaikuttaa Kotuksen toimintaan.

Valtio vähentää henkilöstöään ns. tuottavuusohjelman puitteissa. Kotuksesta on vuosina 2007–2009 vähennetty 7,2 htv, ja vuosina 2010–2011 vähennetään vielä 4,8 htv. Tämä

vähentäminen jatkunee ensimmäisen vaiheen jälkeen myös vuosina 2012–2015. Tiedossa ei vielä ole, mitä tämä merkitsee Kotuksen toiminnan kannalta. Jo tähän mennessä vaikutus on kuitenkin näkynyt siten, että Kotus ei ole useaan vuoteen voinut palkata uusia vakinaisia työntekijöitä, mikä on koko alan kannalta suuri menetys eikä vastaa hallituksen tiedepoliittisia tavoitteita kannustaa nuoria tutkijanuralle. Laitosten hallintopalveluita on siirretty vuonna 2009 palvelukeskuksiin, ja valtion laitosten IT-toimintaa keskitetään lähivuosina IT-keskuksiin. Hallintotehtävien siirtyminen palvelukeskukseen on Kotuksessa lisännyt kustannuksia aiempaan tilanteeseen verrattuna, koska palvelukeskusmaksut ovat korkeampia kuin oman vastaavan henkilöstön palkka- ja muut kustannukset.

Tehokkaan toiminnan ehtona on vakinainen, hyvin koulutettu ja ammattipätevyyttään kehittävä, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö, toimintaan tarvittava kunnollinen infrastruktuuri eli asianmukaiset välineet ja monipuoliset aineistot, hyvin järjestetty organisaatio ja hyvä hallinto. Toimitilat Helsingin keskustassa ovat helpottaneet käytännön yhteydenpitoa tärkeisiin yhteistyökumppaneihin ja parantaneet Kotuksen kirjaston ja aineistojen saavutettavuutta, mikä on omiaan lisäämään Kotuksen vaikuttavuutta.

Suunnitelmakautena Kotus toimii asiantuntija- ja tutkimuslaitoksena, joka vahvistaa entisestään yhteyksiään alalla toimiviin yliopistojen laitoksiin, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuraan ja Svenska litteratursällskapetiin sekä muihin yhteiskunnallisiin toimijoihin.

III Toimintasuunnitelma 2011–2014

Suomen ja ruotsin kielen huolto

Toimintaympäristön muutokset

Kieli ja työ limittyvät toisiinsa yhä moninaisemmin. Kielenkäyttäjät tarvitsevat monipuolista tietoa kielestä voidakseen kirjoittaa ja toimia julkisesti. Kielenkäyttötavat ovat muuttuneet nopeasti sitä mukaa kuin uusien viestintävälineiden ja ammattikielten merkitys on kasvanut. Kansainvälistymisen vaikutuksesta englannin kielen käyttö lisääntyy, ja samalla suomen ja ruotsin kielen käyttöalat ovat vaarassa kaventua. Kansainvälistyminen näkyy myös lainsäädännön kielessä erityisesti EU-lainsäädännön vaikutuksesta. Hallinnossa laaditaan yhä enemmän suunnitelmia, selvityksiä, ohjeistuksia, esitteitä ja tiedotteita, mikä näkyy tekstimäärien ja -lajien lisäyksenä. Säädösten ja viranomaisten kielenkäytön selkeyttäminen asettaa kielenhuollolle entistä useammanlaisia haasteita.

Ihmiset ovat kiinnostuneita kielestä sekä työssään että vapaa-aikanaan. Tämä lisää tarvetta kielitiedon yleistajuistamiseen ja tiedon levittämiseen niin esitelminä kuin sähköisinä ja painettuina julkaisuina. Myös kielenhuollon palvelujen kysyntä monipuolistuu. Niitä saattavat aiempaa useammin tarvita myös ne kielenkäyttäjät, joille suomi tai ruotsi ei ole äidinkieli.

Toiminta-ajatus

Kielenhuolto tarkastelee kieltä ja kielenkäytön ilmiöitä sekä nimistöä ja tuottaa näistä tietoa ja ohjeita kielenkäyttäjien ja yhteiskunnan tarpeisiin.

- Kielenhuolto pyrkii siihen, että kielenkäyttäjät saavat helposti käyttöönsä tietoa kielestä, ennen muuta julkisista kirjallisista kielimuodoista.
- Kielenhuolto pyrkii osaltaan vaikuttamaan siihen, että säädökset ja viranomaistekstit olisivat selkeitä ja ymmärrettäviä, samoin muu julkinen kielenkäyttö.
- Kielenhuolto pyrkii siihen, että kansalliskieliä voidaan jatkuvasti käyttää kaikilla yhteiskunnan aloilla.
- Ruotsin kielen huollon tavoitteena on lisäksi pitää Suomessa käytettävä ruotsin yleiskieli osana ruotsin yleiskieltä.

Suomen kielen toimenpiteet

Kielen ja sen käyttöalojen seuranta

- Kartutetaan systemaattisesti tietoa julkisesti käytetyn kirjakielen (yleiskielen) tilasta ja sen muutoksista yhdessä tutkimuksen tulosalueen kanssa.
- Seurataan vuonna 2009 valmistuneen *Suomen kielen tulevaisuus* -toimintaohjelman ehdotusten toteutumista kielenhuollon näkökulmasta. Tähän liittyvästi seurataan mm. suomen kielen käytön kehitystä Euroopan unionin toimielimissä.
- Seurataan säädöskielen kehitystä kielenhuollon näkökulmasta ja kehitetään toimintaehdotuksia säädöstekstien selkeyttämiseksi.

Palvelut ja julkaisut

- Tarjotaan ja kehitetään neuvontaa, koulutusta ja muita kielen- ja nimistöhuollon palveluja.
- Kehitetään omien verkkosivujen tarjontaa entistä monipuolisemmaksi, ajankohtaisemmaksi ja helppokäyttöisemmäksi. Suunnitellaan verkkoaineistoja kohderyhmittäin (mm. koulut) ja aihepiireittäin (mm. säädös- ja viranomaiskieli). Tilauksesta laaditaan myös asiakaskohtaisia kielenhuollon aineistoja. Tavoitteena on lisätä organisaatioiden ja yksittäisten kielenkäyttäjien omatoimista kielenhuoltoa ja parantaa nimistöntuntemusta.
- Julkaistaan kielenhuollon tiedotuslehteä *Kielikelloa* ja ylläpidetään sen verkkoarkistoa.
- Suunnitelmakaudella valmistuu suuren yleisön käyttöön soveltuva, kielen rakenteellista vaihtelua käsittelevä julkaisu.

Ruotsin kielen toimenpiteet

Kielen ja sen käyttöalojen seuranta

- Seurataan ruotsin kielen käyttöä ja kehitystä Suomessa, varsinkin ruotsin kielen lautakunnan toimintaohjelmaehdotuksessa *Tänk om ...* esitettyjen ehdotusten toteutumisen kannalta.

Palvelut ja julkaisut

- Tarjotaan kieli- ja nimistöneuvontaa, koulutusta, kielen- ja nimistöntarkistusta ja muita kielipalveluja, mm. tiedotusvälineiden kielipalvelua ja erikoisalojen sanastoja.
- Jatketaan yhteistyötä viranomaisten kanssa ruotsinkielisten viranomaistekstien kielenkäytön parantamiseksi.
- Lisätään verkkosivujen tarjontaa ja tuetaan organisaatioiden omatoimista kielenhuoltoa.
- Julkaistaan kielenhuollon tiedotuslehteä *Språkbrukia*.
- Pidetään *Finlandssvensk ordbok* ajantasaisena.
- Jatketaan Svefix-kielentarkistusohjelman päivitystyötä.

Yhteistyö ja verkostoituminen

- Kielenhuolto tekee yhteistyötä mm. eri kieliammattilaisten, sanastotyön ammattilaisten, viranomaisten, median ja koulun sekä Kotuksen muiden tulosalueiden tutkijoiden kanssa.
- Kielenhuolto toimii yhteistyössä kansallisten ja kansainvälisten standardien laatijoiden ja tietotekniikan asiantuntijoiden kanssa mm. paikannimien kansallisessa standardoinnissa sekä kotoistuksessa eli tietotekniikan mukauttamisessa suomalaisiin oloihin.
- Kielenhuolto tekee yhteistyötä Pohjoismaiden ja muiden Euroopan maiden kielenhuoltajien kanssa. Nimistönhuolto on jäsenenä YK:n nimistöasiantuntijoiden työryhmässä ja pohjoismaisessa nimistöntutkijoiden yhteistyökomiteassa.

Suomen ja ruotsin kielen tutkimus

Toimintaympäristön muutokset

Suomessa tehtävää tieteellistä tutkimusta arvioidaan yhä enemmän kansainvälisyyden, tutkimusyhteistyön, monitieteisyyden, yhteiskunnallisen relevanssin ja tuotteistettavuuden perusteella. Tiedepolitiikan toimintamallit lähtevät tyypillisesti luonnontieteistä, joten humanistisilta ja etenkin kansallisiin kulttuuri- ja kielikysymyksiin suuntautuvilta aloilta vaaditaan valppautta oman toimintaympäristönsä hahmottamisessa: missä tähdätään kansainvälisyyteen, missä selkeisiin tuotteisiin ja sovellettavuuteen, miten vastataan yhteiskunnan tarpeisiin.

Kotuksen tutkimus vastaa yleiseen kielitiedon tarpeeseen, kehittää kansalaisten kielitietoisuutta ja luo pohjaa demokraattiselle kielipoliittiselle päätöksenteolle. Siinä korostuu keskustelu paitsi tutkimusmaailman myös erilaisten sidosryhmien ja koko puhujayhteisön kanssa. Kotimaisen julkaisemisen ja esitelmöinnin rinnalla toimitaan aktiivisesti myös kansainvälisissä yhteyksissä.

Toiminta-ajatus

Tutkimushankkeissaan Kotus tekee pitkäjänteistä aineistolähtöistä tutkimusta, joka kohdistuu kielen käyttöön ja vaihteluun ja niiden kehityskaariin. Yksi keskeinen alue on

viranomaisviestintä, jossa tutkimus tarjoaa tietoa myös julkishallinnon kehittämiseen. Tutkimuksen ja kielenhuollon yhteistyö on tiivistä: tutkimushankkeet kartuttavat tietoa julkisesti käytetyn kirjakielen tilasta ja sen muutoksista sekä säädösten kielestä ja viranomaisteksteistä.

Sanakirjahankkeet

Sanakirjojen toimittaminen on yksi tutkimuskeskuksen keskeisistä tehtävistä, ja tutkimuskeskus on laajojen ei-kaupallisten suuren yleisön sanakirjojen ainoa tuottaja. Nykykielen sanakirjoissa kuvataan kielen kehitystä, seurataan sanaston nykytilannetta sekä annetaan ohjeita ja suosituksia sanojen käytöstä ja oikeinkirjoituksesta. Ne ovat luonteeltaan paitsi nykyistä yleiskieltä kuvaavia myös normatiivisia. Koska sanasto uudistuu ja kielen normit muuttuvat, sanakirjoista toimitetaan määrävälein uudet, ajantasaiset laitokset.

Tutkimuskeskuksen erityistehtävä on sellaisten historiallisten sanakirjojen tuottaminen, jotka ovat kansallisesti ja kulttuurisesti merkittäviä. Suomen murteiden ja Suomessa puhuttavien ruotsalaismurteiden sekä suomen vanhan kirjakielen sanakirjat perustuvat uniikkeihin aineistoihin, joita nykyoloissa olisi enää mahdoton koota. Historialliset sanakirjat ovat tärkeitä nykykielen ja nyky-yhteiskunnan ymmärtämisen kannalta ja niitä tarvitaan myös nykykielen tutkimukseen ja huoltoon.

Sanakirjatyössä käytetään hyväksi tietotekniikan ja kieliteknologian tuoreimpia mahdollisuuksia. Seurataan yhteiskunnan tarpeita ja odotuksia, kun tehdään päätöksiä siitä, mitä ja millaisia sanakirjoja otetaan ohjelmaan. Sanakirjoja tuotetaan yhä enemmän sähköisessä muodossa verkon kautta käytettäväksi.

- Sähköistä nyky-suomen tietokantaa täydennetään ja ajantasaistetaan tulevia sanakirjaversioita varten. Sähköisestä *Kielitoimiston sanakirjasta* ilmestyy kaksi päivitysversiota, ja lisäksi ilmestyy painettu versio.
- *Kielitoimiston sanakirjasta* koottujen idiomien pohjalta rakennetaan tietokanta, jota täydennetään mahdollista julkaisua varten.
- *Suomen murteiden sanakirjasta* ilmestyy suunnitelmakaudella 9. ja 10. osa (kaikkiaan 20 osaa).
- *Vanhan kirjasuomen sanakirjasta* ilmestyy 3. osa ja toimitetaan 4. osaa (kaikkiaan 6 osaa).
- *Ordbok över Finlands svenska folk mål* -teoksen 5. osan toimittamista jatketaan (kaikkiaan 7 osaa).
- *Vogulin sanakirja* valmistuu suunnitelmakauden alkupuolella.

Kielen käytön ja vaihtelun tutkimushankkeet

Kotuksen keskeisenä tehtävänä on huolehtia siitä, että yhteiskunnalla on käytössään toimiva yleiskieli. Tämä edellyttää kielen käytön, vaihtelun ja kehityksen tutkimusta. On tunnettava, mihin suuntaan kieli ja sen käytänteet ovat muuttumassa, millaiset seikat selittävät kielenkäytön piirteitä ja mahdollisia ongelmia ja miten tämä tulisi ottaa huomioon kieltä standardoitaessa. Suomen kielen tutkimushankkeissaan Kotus keskittyykin selvittämään, mitä toimiva kieli eri tilanteissa on ja mitkä seikat sen muotoutumiseen vaikuttavat.

- **Julkisen kielenkäytön tutkimus** on ennen kaikkea viranomais- ja asiointikielen tutkimusta. Suunnitelmakaudella jatketaan viranomaisten ja kansalaisten välisen viestinnän tutkimusta ja vahvistetaan laki- ja säädöskielen tutkimusta. Alkavat hankkeet kytetään tiiviisti toisiinsa, ja tarkasteltavaksi otetaan muun muassa se, miten viranomaistekstit vaikuttavat suulliseen asiointiin ja päinvastoin. Tarkastellaan paitsi itse laki- ja säädöskieltä myös lakikielen historiaa sekä niitä prosesseja, joissa kieli muodostuu omanlaisekseen.
- **Kielen vaihtelun ja kehityssuuntien tutkimus** kohdistuu sekä puhuttuun että kirjoitettuun kieleen. Suunnitelmakaudella valmistuvat murteiden lauserakennetta ja Helsingin puhekieltä tutkivat hankkeet. Kielellistä vaihtelua lähestytään myös seuraamalla aluemurteiden muuttumista. Kirjoitetun kielen tutkimuksen painopisteet ulottuvat sanastosta tekstilajien historiaan. Uusissa puhutun ja kirjoitetun kielen hankkeissa keskeistä on se, miten kielenkäytön foorumien monipuolistuminen – erityisesti verkossa syntyvät, kirjoitetun ja puhutun kielen rajoja väljentävät uudet kielimuodot – vaikuttavat kielenkäyttöön. Lisäksi keskitytään siihen, miten kielenkäytön vaihtelu ja muutokset ovat yhteydessä ihmisten kielellisiin asenteisiin ja yhteiskunnan monikielistymiseen.

Tutkimuksen tuloksista raportoidaan erilaisille yleisöille ja monissa eri muodoissa. Sähköisiä kanavia, esimerkiksi verkkojulkaisuja ja blogeja, hyödynnetään yhä enemmän.

- Kotuksen tutkijat ovat osa suomalaista ja kansainvälistä tiedeyhteisöä ja julkaisevat ja esitelmöivät tutkimustuloksistaan laaja-alaisesti tieteellisillä foorumeilla.
- Tutkimuksen tuloksilla on tiedeyhteisön lisäksi kysyntää koulutuksen eri asteilla, julkisessa hallinnossa ja mediassa. Tietoa välitetään myös kansalaisille; kielitietoisuuden lisääminen ja tutkimustiedon populaaristaminen on keskeinen osa tutkijoiden työtä. Tavoitteena on, että tutkimustulokset ovat helposti ja ymmärrettävässä muodossa kansalaisten saatavilla.

Yhteistyö ja verkostoituminen

Tutkimusta vahvistetaan yhteistyön avulla.

- Tutkimushankkeet kytkeytyvät tiiviisti Kotuksen muihin tehtäviin, erityisesti kielenhuoltoon, kielipoliittiseen asiantuntijatyöhön ja aineistojen kehittämiseen.
- Hankkeet toteutetaan mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä yliopistojen ja muiden tutkimuslaitosten kanssa, ja niissä työskentelee tutkijoita myös ulkopuolisen, mm. Suomen Akatemian, rahoituksen turvin.
- Tutkijat ohjaavat omiin hankkeisiinsa kuuluvia opinnäytetöitä, antavat alansa dosentti- ja muuta opetusta ja toimivat ohjaajina valtakunnallisissa tutkijakouluissa.
- Tutkijat toimivat tiedeyhteisön erilaisissa asiantuntijatehtävissä.
- Tarjotaan seminaareja ja muita keskustelufoorumeita yhdyssiteeksi eri puolilla maata toimiville tutkijoille.

Vähemmistökielten tutkimus ja huolto

Toiminta-ajatus

Kotus toimii omalla toimialallaan sen hyväksi, että Suomessa käytettyjen saamelaiskielten, Suomen romanikielen ja kahden viittomakielen käyttöala voi laajentua. Toiminta edellyttää perustietoa kielen rakenteesta ja kieliopista, kielen variaatiosta ja yleiskielen asemasta kieliyhteisössä.

Kun on kyse näiden kielten yhteiskunnallisesta asemasta, toimitaan yhdessä kieliryhmiä edustavien organisaatioiden kanssa. Samalla edistetään ja seurataan kieliä koskevan lainsäädännön toteutumista.

Toimintaympäristön muutokset ja toimintaedellytykset

Suomessa on vanhastaan puhuttu muitakin kuin edellisessä kohdassa mainittuja vähemmistökieliä, esim. tataaria, jiddiä ja karjalaa. Kansainvälisten yhteyksien tiivistyessä ja maahanmuuton lisääntyessä Suomeen on syntynyt uusia yhteisöjä, joiden kielinä ovat muun muassa venäjä, viro, somali, arabia ja kurdi. Maamme monikielisuuden kasvu on synnyttänyt tarpeen tutkia monikielisyyttä yhteiskunnallisena ja yksilöllisenä ilmiönä, jonka ymmärtäminen on elimellinen osa kotouttamispolitiikkaa. Siihen kuuluu myös jokaisen mahdollisuus ja oikeus oppia maan valtiakieli omasta kielitaustasta riippumatta.

Kotus voi tarjota asiantuntemustaan ja aineistojaan myös maahanmuuttajien kieliä koskeviin leksikografisiin hankkeisiin, mutta toiminnan laajentaminen monikielisyys- ja kotouttamiskysymyksiin vaatii omaa kehittämishanketta.

Saamelaiskielet

Kotus tutkii ja huoltaa saamelaiskieliä ja kehittää niiden ilmaisuvaroja. Kotus toimii kielenhuollon asioissa yhteistyössä saamenkielisten organisaatioiden ja mm. Oulun yliopiston Giellagas-instituutin kanssa. Pohjoissaamen toimintaympäristö on pohjoismaainen, mutta inarin- ja koltansaamen huolto on Suomen vastuulla. Kotuksen saamen kielen lautakunnan toimintaa kehitetään ja se kytketään tiiviimmin Suomen saamelaiskäräjien ja pohjoismaisten kielielinten toimintaan.

Saamelaiskielten etymologista sanastontutkimusta tehdään yhteistyössä mm. Helsingin ja Oulun yliopistojen kanssa. Tutkimus tuo samalla lisävalaistusta saamelaisten historiaan ja heidän kontakteihinsa muihin kansoihin ja kieliin. Saamelaiskielten sanastoa ja sen alkuperää koskevaa julkista sähköistä tietokantaa täydennetään ja pidetään ajan tasalla.

Pohjoissaame

Pohjoissaamea käytetään ja kehitetään Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Kielen parissa on useita toimijoita, mm. saamelaiskäräjät, korkeakouluja ja kustantamoja. Pohjoissaamen kielenhuollossa on olennaista eri maiden organisaatioiden välinen yhteistyö. Tärkeäksi kielenhuollon kohteeksi on nousemassa eri maissa käytetyn yleiskielen pitäminen yhtenäisenä.

Pohjoissaamessa tarvitaan kielenhuollon julkaisuja, oppaita, ohjailevia artikkeleita, sanakirjoja ja luentoja, joilla autetaan ja tuetaan kieliyhteisön jäseniä kielenkäytön kysymyksissä. Kotus osallistuu terminologian kehittämiseen ja nimistön huoltoon, sanaston tutkimukseen sekä peruskieliopin tutkimukseen. Lisäksi pohjoissaamesta laaditaan yhteistyönä erityisesti erikoisalojen sanastoja, joissa esitellään ja vakiinnutetaan uusia sanavaroja.

Inarinsaame

Kotus osallistuu oikeinkirjoituksen ja terminologian kehittämiseen, nimistön huoltoon, sanaston tutkimukseen sekä peruskieliopin tutkimukseen, mikä tukee kieliyhteisön omia pyrkimyksiä inarinsaamen elvyttämiseksi.

Koltansaame

Tuetaan kieliyhteisön omia pyrkimyksiä koltansaamen elvyttämiseksi ja pyritään käynnistämään vakinainen kielenhuolto. Kielenhuollon tarpeisiin ja kirjakielen vakiinnuttamiseksi kerätään ja litteroidaan äänitallenteita ja tuetaan sanaston kehittämistä, kieliopin tarkempaa kuvausta ja oppimateriaalin tuotantoa.

Suomen romanikieli

Kielen käytön ja elvytystoimien kannustaminen on tärkeä osa Suomen romanikielen huoltoa kielen normien kehittämisen ohella. Romanikielen lautakunta koordinoi kielen huoltoa, normittaa kieltä ja edistää kielen arvostusta. Romanikielen tutkimuksen tavoitteena on tuottaa uutta tietoa Suomen romanikielestä osana Euroopan romanimurteiden kokonaisuutta. Suunnitelmakaudella julkaistaan perusteos puhutun nykykielen syntaksista ja kielikontaktien vaikutuksesta siihen.

Kotus on Suomen ainoa laitos, jossa romanikielen tutkimuksella ja huollolla on pysyvät resurssit. Kotus osallistuu romanikielen yliopisto-opetuksen ja opettajankoulutuksen kehittämiseen ja toimii yhteistyössä Opetushallituksen sekä muiden alan toimijoiden kanssa. Kotus toimii yhteistyössä myös oppimateriaalista vastaavien tahojen kanssa sekä rakentaa yhteyksiä eri ulkomaisten yliopistojen ohella myös Ruotsin kielineuvostoon, jonka ohjelmassa on myös romanikieli. Kotus on aktiivisesti mukana erilaisissa kansainvälisissä hankkeissa.

Kotus selvittää ja seuraa myös muiden Suomessa käytössä olevien Euroopan romanikielen murteiden tutkimuksen ja huollon tarpeita sekä pyrkii tarvittaessa reagoimaan niihin.

Viittomakieli

Suomessa käytetään kahta kotimaista viittomakieltä. Kotuksen toiminta kohdistuu näistä pääasiassa suomalaiseseen viittomakieleen, mutta soveltuvin osin myös suomenruotsalaiseen viittomakieleen. Yhteistyössä Kuurojen Liiton Viittomakieliyksikön kanssa toimitetaan, kehitetään ja ylläpidetään viittomakielen verkkosanakirjapalvelua. Kotuksen tutkija on palvelun päätoimittaja. Huollon asiantuntijaelimenä toimii lautakunta, joka on asettanut tavoitteekseen myös viittomakieltä koskevan kielitietouden kasvattamisen. Lautakunnan suomenkieliset ja viittomakieliset pöytäkirjat ovat saatavilla Kotuksen [www-sivuilla](http://www.kotus.fi) ja

lautakunnan suosituksista laaditaan myös erillistiedotteita. Ruotsin ja Norjan viittomakielten huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä.

Kotuksen tutkija osallistuu suunnitelmakaudella todennäköisesti eri tahojen yhteistyönä syntyvän suomalaisen ja suomenruotsalaisen viittomakielen tekstikorpuksen kehittämiseen. Kuurojen Liiton lisäksi tutkimuksen yhteistyökumppaneita ovat viittomakielen opetusta antavat ja tutkimusta tekevät yliopistot sekä viittomakielen tulkkeja kouluttavat ammattikorkeakoulut. Ulkomaisessa yhteydenpidossa painotetaan erityisesti kontakteja viittomakielen sanakirja- ja tekstikorpustyötä tekeviin tahoihin.

Tietohuolto

Toimintaympäristön muutokset

Nopeana jatkuva teknologinen kehitys luo koko ajan uusia mahdollisuuksia – ja samalla haasteita – Kotuksen kansallisesti merkittävien kieliaineistojen digitointiin, sähköiseen pitkäaikaistallennukseen sekä verkossa tarjottaviin aineistopalveluihin. Samalla tutkijoiden ja muiden asiakkaiden odotukset kasvavat. Aineistojen perusdigitoinnin ohella on panostettava entistä enemmän aineistojen saavutettavuuteen ja käytettävyyteen. Tutkimusmenetelmien ja -kohteiden monipuolistuessa sekä osin muuttuessakin ja yhteiskunnan odotusten kasvaessa uusien arkistoaineistojen valikoiva kerääminen vaatii pitkäjänteistä suunnittelua ja tieteenalan ja yhteiskunnan tarpeiden tuntemista.

Kirjaston toimintaa jatketaan Kotus-ryhmän linjausten ja opetusministeriön päätösten mukaisesti joko entisellään tai yhteistyössä Helsingin yliopiston kirjastopalveluiden koordinointiyksikön tai Kansalliskirjaston kanssa.

Tietotekniikan merkitys on yhä tärkeämpi tulevana vuosina, mikä asettaa uusia vaatimuksia myös Kotuksen IT-toiminnalle. Valtionhallinnossa jatkuu voimakas IT-toimintojen keskitäminen, ja palveluja keskitetään yhä enemmän IT-palvelukeskuksiin.

Toiminta-ajatus

Kotus ylläpitää ja kehittää kansallisesti ja myös kansainvälisesti merkittävää tutkimusinfrastruktuuria, joka koostuu kielellisesti ja kulttuurisesti arvokkaista kielenainekokoelmista. Ne ovat keskeinen infrastruktuuri etenkin kielentutkimukselle ja opetukselle ja lisäksi niitä tarvitaan erityisesti Kotuksen tutkimus-, sanakirja- ja kielenhuoltotyössä. Aineistot ovat osa kansallista kulttuuriperintöä, jonka on oltava myös kansalaisten saavutettavissa.

Kirjasto ja arkistot muodostavat tietopalvelukokonaisuuden, joka tarjoaa yhden luokun palvelua kirjasto- ja arkistoaineistoihin.

Kotus on aineistotalo, joka tekee aktiivisesti yhteistyötä alan toimijoiden kanssa, ja tarjoaa aineistoihin liittyviä palveluja.

Lisäksi tietohuollon tehtävänä on tietotekniikkapalveluista huolehtiminen tutkimuskeskuksen toiminnan vaatimusten mukaisesti.

Tavoitteet ja toimenpiteet

- Tietohuollon tavoitteena on asiantunteva tietopalvelu, sujuvat sähköiset aineistopalvelut, tyytyväiset asiakkaat ja yhteistyökumppanit sekä laadukas tietotekninen ympäristö. Tavoitteena on myös tietovarantojen integrointi niin, että Kotus voi tehokkaasti ja järkevästi tuottaa niiden perusteella monipuolisia kielellisiä tuotteita ja palveluita.

Pyritään takaamaan se, että kielentutkijoilla on käytössään relevantteja ja kattavia aineistoja, joihin myös muiden alojen tutkijoilla ja suurella yleisöllä on mahdollisimman esteetön pääsy. Samalla huolehditaan kansallisen muistiperinnön säilyttämisestä.

Suunnitelmakaudella

- Jatketaan toiminnan kehittämistä vuonna 2010 valmistuvan Kokoelmapoliittisen ohjelman ja Palvelustrategian mukaisesti.
- Laajennetaan ja kehitetään sähköisten sanakirjojen verkkojulkaisemista. Suunnitelmakaudella palveluun liitetään *Mordvan sanakirja* ja mahdollisesti *Suomen murteiden sanakirjan* ja *Vanhan kirjasuomen sanakirjan* painettuina ilmestyneet osat sekä osia *Ordbok över Finlands svenska folk mål* -sanakirjasta. *Tšeremissin* ja *vogulin sanakirjojen* aineistoa muunnetaan sähköisen julkaisemisen edellyttämään muotoon.
- Parannetaan kokoelmien hallintaa ja aineistojen käytettävyyttä ylläpitämällä ja täydentämällä hakemisto- ja luettelotietokantoja, erityisesti Kotuksen sähköistä aineistotietokantaa, joka kattaa kaikki arkistot ja aineistot.
- Saatetaan entistä enemmän sähköisiä aineistoja julkiseen käyttöön etenkin Kotuksen verkkosivuilla olevan aineistopalvelu Kainon kautta. Uutena palveluna kehitetään aineistontarjontaa Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen asiakaspalveluliittymän kautta.
- Äänitteiden ja niiden oheisaineistojen digitointia jatketaan, ja audiovisuaalisten aineistojen etäkäyttömahdollisuuksia kehitetään.
- Jatketaan *Kielitieteen asiasanaston* ontologisoitua semanttista webiä varten.
- Otetaan vähitellen käyttöön sähköinen asianhallintajärjestelmä, joka sisältää virallisten asiakirjojen sähköisen hallinnan, käsittelyn ja arkistoinnin
- Uudistetaan intranetsivusto.

Yhteistyö ja verkostoituminen

Tietohuollon alalla tehdään erimuotoista yhteistyötä useiden kotimaisten ja ulkomaisten arkisto-, kirjasto- ja IT-alan tahojen kanssa. Lisäksi osallistutaan kansallisiin ja kansainvälisiin aineistohankkeisiin. Kotus on esimerkiksi mukana opetusministeriön Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeessa ja myös muistiorganisaatioita yhdistävässä DigiWiki-verkkopalveluhankkeessa. Kotus on eri yliopistojen kanssa mukana muun muassa eurooppalaisessa kieliteknologiahankkeessa (CLARIN). Jatketaan yhteistyötä muistiorganisaatioiden kanssa mm. semanttiseen webiin liittyvässä FinnONTO-hankkeessa. Tieteen tietotekniikan keskuksen CSC:n kanssa jatketaan entistä suunnitelmallisemmin yhteistyötä.

IV Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Kotuksen henkilöstön kokonaismäärä on 116 (31.12.2008). Henkilötyövuosia on 101 (12/2008). Määräaikaisia työntekijöistä on 25 % (12/2008). Määräaikaisista suurin osa on viransijaisia tai ulkopuolisella rahoituksella palkattuja projektitutkijoita sekä lyhytaikaisissa tehtävissä toimivia osa-aikaisesti työskenteleviä opiskelijoita, mm. korkeakouluharjoittelijoita. Lisäksi määräaikaisia ovat työvoimamäärärahoihin palkatut ja siviilipalvelusmiehet.

Kotuksen henkilötyövuodet ovat vähentyneet mm. tuottavuusohjelman vuoksi. Vuonna 2005 Kotuksessa tehtiin 124 henkilötyövuotta, vuonna 2006 112,6 henkilötyövuotta ja vuonna 2007 101 henkilötyövuotta ja vuonna 2008 samoin 101 henkilötyövuotta. Supistukset on toteutettu ensisijaisesti jättämällä täyttämättä eläköitymisen kautta vapautuneita virkoja. Tuottavuusohjelman toteuttaminen vaatii henkilöstön supistamista vuoteen 2011 saakka 2,4 henkilötyövuodella vuodessa ja 106 000 euron vuotuista vähennyistä.

Kotuksen henkilöstön keski-ikä on 48,7 vuotta (12/2008). Kotuksessa keskimääräinen eläköitymisikä on 65 vuotta (2008, koko valtionhallinnossa 60,8).

Naisten osuus henkilöstöstä on 79 % ja miesten 21 %. Sukupuolijakaumaa selittää naisvaltaisella humanistisella alalla toimiminen. Työntekijät rekrytoidaan pätevyyden mukaan.

Laitoksen tehtävien luonteen vuoksi työntekijät ovat korkeasti koulutettuja: vakinaisesta henkilöstöstä 82,2 prosenttia on suorittanut korkeakoulututkinnon ja 17,8 prosentilla on lisensiaatin tai tohtorin tutkinto. Kotuksen koulutustaso on korkea: koulutustasoindeksi on 6,5 (koko valtio 5,3; asteikko 1,5–8). Kotus tukee edelleen henkilöstön kouluttautumista.

Kotus pyrkii toimimaan hyvänä ja kiinnostavana työnantajana. Palkkaustaso on viime vuosina parantunut jonkin verran suhteessa yleisiin työmarkkinoihin ja erityisesti valtion muihin työnantajiin. Koulutettuja työntekijöitä olisi saatavilla eläkkeelle lähtevien tilalle, mutta tuottavuusohjelman aiheuttamat supistukset estävät rekrytoimasta tarvittavaa työvoimaa.

Työhyvinvointi

Työhyvinvointinäkökulma on mukana Kotuksen kaikessa toiminnassa. Kotuksessa toimii työhyvinvointiryhmä, jossa on sekä työntekijöiden että työnantajan edustajia. Kotus edistää henkilöstön työhyvinvointia erilaisin kehittämishankkein. Vuonna 2005 valmistunutta työhyvinvoinnin toimintaohjelmaa toteutetaan, ja se päivitetään suunnitelmakauden loppupuolella.

Työhyvinvointia seurataan paitsi yhteistyössä työterveyshuollon kanssa myös tekemällä henkilöstölle joka toinen vuosi työtyytyväisyyskysely. Vuonna 2007 tehdyn kyselyn

työtyytyväisyysindeksiksi saatiin 3,4 (asteikko 1–5), mikä on hieman valtion laitosten keskitasoa (3,3) parempi. Työtyytyväisyyttä pyritään parantamaan edelleen.

Työnantaja ja työsuojeluorganisaation jäsenet toimivat tiiviissä yhteistyössä työterveys-huollon kanssa työntekijöiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Työt suunnitellaan niin, että normaali työaika riittää niiden tekemiseen. Työelämän ja yksityiselämän yhteensovittamista helpotetaan joustavilla työaikakäytännöillä. Huomiota kiinnitetään hyvään työilmapiiriin ja työssä jaksamiseen.

Fyysisessä hyvinvoinnissa keskeisellä sijalla ovat istumatyön ja näyttöpäätetyön aiheuttamien ergonomisten ongelmien ratkaisu ja ennaltaehkäisy. Työntekijöiden liikuntaharrastuksia tuetaan.

V Kehittämishankkeet

1. Strategiset linjaukset

- a) Toteutetaan opetusministeriön päätöksiä ja Kotus-työryhmän linjauksia Kotuksen toiminnasta.
- b) Muutetaan tarvittaessa Kotuksen sisäinen organisaatio em. päätösten ja linjausten mukaiseksi.

2. Maahanmuuttajakielet

Seurataan Suomen uusien kieliryhmien kielitilannetta ja kielellistä kotoutumista. Kotus voisi osaltaan tukea maahanmuuttajien kotoutumista mm. laatimalla suomi-maahanmuuttajakieli-sanakirjoja tai -sanastoja, jotka auttavat suomen kielen ja suomalaisen yhteiskunnan termien oppimista ja tätä kautta nopeuttavat yhteiskuntaan kotoutumista. Tällaisista hankkeista on kokemusta mm. Ruotsissa. Hankkeeseen tarvitaan lisäresursseja vuosittain 100 000 euroa.

3. Sähköiset sanakirjat

Sanakirjojen ja kieliaineistojen käytettävyys ja saatavuus kasvaa huomattavasti, kun ne tuotetaan sähköisessä muodossa verkkoon. Aineistojen muokkaaminen sähköiseen muotoon on hyvin työvoimavaltaista, joten tähän tarvitaan erillistä kehittämishanketta. Hankkeeseen tarvitaan vuosittain vähintään 55 000 euroa.

VI Voimavarat

Kotuksen rahoitussuunnitelman perustana on budjettirahoitus ja veikkausvoittovarahoidus. Lisäksi tuloja saadaan maksullisesta kielikoulutuksesta ja julkaisujen myynnistä ja tekijänpalkkioista. Maksullisen palvelutoiminnan tulojen määrään vaikuttaa maan yleinen taloudellinen kehitys suunnitelmakaudella. Vuonna 2009 maksullisten tilausten määrä on vähentynyt. Kotuksen hallintotoimien siirtäminen osittain palvelukeskukseen ja puhelinpalvelujen hankkiminen ostopalveluna on lisännyt palvelumenoja. Henkilöstömenot

eivät kuitenkaan vähene samassa suhteessa, koska Kotuksessa edelleen oltava henkilöstöä, joka tuottaa tiedot palvelukeskukselle.

Hallinnon kehittämishankkeena toteutetaan suunnitelmakaudella Kotuksen sisäinen toimintolaskentajärjestelmä opetusministeriön tuella.

Opetusministeriö on asettanut Kotuksen tavoitteeksi, että Kotus vähentää kaudella 2007–2011 yhteensä 12 henkilötyövuotta, mikä merkitsee määrärahoissa vuosittain 106 000 euron vähennystä.

Taloussuunnitelma 2011–2014

Toiminnan rahoitus	2010	2011	2012	2013	2014
Budjettiraha	2 530 000	2 424 000	2 424 000	2 424 000	2 424 000
Veikkausvaramomentti	2 712 000	2 712 000	2 712 000	2 712 000	2 712 000
Yhteensä	5 242 000	5 136 000	5 136 000	5 136 000	5 136 000
Tulot					
Maksullinen toiminta	480 000	580 000	600 000	600 000	600 000
Muut	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Yhteensä	550 000	650 000	670 000	670 000	670 000
Menot					
Henkilöstömenot	4 623 000	4 417 000	4 417 000	4 417 000	4 417 000
Toimitilakustannukset	820 000	820 000	820 000	820 000	820 000
Palvelut	450 000	450 000	450 000	450 000	450 000
Muut toiminnan menot	178 000	178 000	178 000	178 000	178 000
Yhteensä	6 071 000	5 865 000	5 865 000	5 865 000	5 865 000
Säästö edelliseltä vuodelta	550 000	271 000	192 000	133 000	74 000
Siirtomääräraha	271 000	192 000	133 000	74 000	15 000
Säästö edelliseltä vuodelta	550 000	271 000	192 000	133 000	74 000
Siirtomääräraha	271 000	192 000	133 000	74 000	15 000